

AUTOR NEW YORK TIMES BESTSELLEROV

MAX LUCADO

— NIKDY —

*Nie si
sám*

Uver v zázrak Božej
PRÍTOMNOSTI a MOCI

KUMRAN.SK

UKÁŽME SVOJU NÁDEJ

Americký originál You are never alone:	© 2020 by Max Lucado
Vydavateľ:	All rights reserved. Published by arrangement with Thomas Nelson, a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc., U.S.A. Translated by permission.
Slovenské vydanie:	© 2021 KUMRAN, s. r. o. Mýtna 62, 064 01 Stará Ľubovňa www.kumran.sk Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná (elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.
Preklad:	Zuzana Vengliková
Jazyková korektúra:	Eva Petrovičová, Zuzana Guričanová
Zodpovedný redaktor:	Eva Štrbová
Obálka a grafická úprava:	Štefan Talarovič, Ľudmila Králiková
Originál obálky:	© 2020 Thomas Nelson, Micah Kandros
Foto na obálke:	iStock, Karen James, Shutterstock
Tlač:	Tepap, s. r. o.
Prvé vydanie:	ISBN 978-80-89993-36-9

PIATA KAPITOLA

On to vyrieši

Po prečítaní nasledujúcich riadkov budem niektorým z vás pripadať ako exponát z doby kamennej. Mladší čitatelia ma zrejme obvinia zo zveličovania. Budú mi oponovať, že nikto nie je na svete tak dlho. Budú tvrdiť, že nikto si nemôže pamätať tie časy. Svojich potetovaných priateľov v roztrhaných džínsoch budú presviedčať, že po zemi už nemôže chodiť človek, ktorý by si pamätal deň, keď elektronická pošta uzrela svetlo sveta.

Ale Boh mi je svedkom, že stále žijem, že som bol pri tom a pamätám si to.

Udialo sa to v poslednom desaťročí dvadsiateho storočia. Clinton vtedy ešte nebol úplne šedivý a v autách sa používali kazetové prehrávače. Ja som sa mylne domnieval, že email bude len chvíľkovým rozmarom a dopadne ako tamagoči a tetris. Presviedčal som svojich priateľov, že nikto normálny by nevymenil rukou písané listy za elektronické správy. Mýlil som sa.

Teraz po prvý raz verejne vyznávam to, s čím som sa im vtedy bál priznať: svet počítačov mi naháňal strach. Bol ako New York a ja iba chlapec z dediny. Bol ako Beethovenova „Piata symfónia“ a ja som sotva zvládol dvoma prstami zahrať „Prší, prší“. Bol ako Tichý oceán a ja iba malá ryбка. Nemohol som však pred ním ujsť.

Večer som zaspal vo svete samolepiacich bločkov a na druhý deň som sa prebudil do bezpapierovej reality, o ktorej niektorí pokrokoví členovia vedenia nášho zboru snívali už celé mesiace.

„Len si to predstav,“ nadchýnali sa, „iba pohneš kurzorom, klikneš myšou a správa je odoslaná!“

S počítačovou gramotnosťou som bol na tom tak biedne, že kurzor som považoval za návštevníka kurzu, modem bol pre mňa druh modelárskej hmoty a myš iba dotieravý hlodavec. Neviem ako vy, ale ja som bol presvedčený, že surfovať sa dá iba v mori a kliky robia športovci.

Odkiaľ som mal vedieť, že *rozhranie* je počítačový pojem? Myslel som si, že je to nejaký slangový výraz z basketbalu či futbalu. Prepáčte, že som bol taký slimák (alebo zavináč?), ale naháňalo mi to strach. S internetom mi to išlo asi tak ako neandertálcovi s hriankovačom. Netušil som, kde mám začať, ako sa správať, aké otázky klásť.

Predpokladám, že z týchto riadkov je vám už jasné, že som sa cítil bezmocný.

Poznáte to slovo. Viete, aký je to pocit. Poznáte ten strach s veľkými očami, ktorý sa dostaví, keď vám oznámia informáciu, ktorá je príliš náročná na strávenie, keď vás postaví pred nečakanú zmenu, keď máte urobiť naraz priveľa zásadných rozhodnutí, keď sa vám zdá, že sa zadusíte smútkom, keď sa ocitnete pred nezdolateľným štítom alebo pred davom, ktorý je príliš veľký na to, aby ste ho nasýtili.

Aspoň tak to bolo v prípade Ježišových učeníkov.

Potom Ježiš odišiel na druhý breh Galilejského, čiže Tiberiadskeho mora. Šlo za ním veľké množstvo ľudí, lebo videli znamenia, ktoré robil na chorých. Ježiš vystúpil na vrch a tam si sadol so svojimi učeníkmi. Blízko boli židovské sviatky Veľkej noci.

(Jn 6, 1 – 4)

Ján nám veľkoryso pomáha zorientovať sa v čase, keď sa zmieňuje o blížiacich sa židovských sviatkoch Veľkej noci, čiže Paschy. Tá sa slávila na jar. Studené januárové a februárové počasie vystriedal

teplý vánok a prvé jarné kvety. Boli to prvé veľkonočné sviatky, ktoré sa spomínajú v Jánovom evanjeliu. O dva roky neskôr Ježiš slávil svoju poslednú veľkonočnú večeru vo večeradle.

Pascha bola pre Židov obdobím možností, šťastnou spomienkou na vyjdenie z egyptského otroctva, ktorá v nich vzbudzovala túžbu zažiť to znova. Príde vykúpenie v podobe tohto Nazaretčana, ktorý robí zázraky? Môže byť druhým Mojžišom, ktorý ich uvedie do zaslúbenej zeme? Dúfali v to. Videli znamenia, ktoré robil, počuli o uzdraveniach a jeho učení. Preto putovali za ním okolo Galilejského mora.

V istom bode si Ježiš uvedomil, že jeho poslucháči nemajú čo jesť. Kapsy sa im medzičasom vyprázdnila a naokolo nebol obchod, kde by si doplnili zásoby. Tento zhruba pätnásťtisícový dav (päťtisíc mužov plus ženy a deti) bol hladný.

Keď Ježiš zdvihol oči a videl, že k nemu prichádza veľké množstvo ľudí, povedal Filipovi:

„Kde nakúpime chleba, aby sa *všetci títo ľudia* najedli?“ Ale to povedal len preto, že ho skúšal.

Lebo sám vedel, čo urobí. Filip mu odpovedal:

„Ani za dvesto denárov chleba nebude stačiť, ak sa má každému *zo všetkých týchto ľudí* ujsť čo len kúsok.“ Jeden z jeho učeníkov, Ondrej, brat Šimona Petra, mu povedal: „Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby. Ale čo je to pre *všetkých týchto ľudí!*?“

(v. 5 – 9; kurzívou sú doplnené slová podľa anglického originálu)

Filip, praktický typ človeka, prebehol pohľadom more tváří. Počul ich tlmenú vravu a dokázal si predstaviť, ako im škvŕka v žalúdkoch. „Toto nedáme,“ zhodnotil váhavo. „V peňaženke máme prievan. S takými výdavkami sme nepočítali. Toto nezvládneme. Toľko hladných krkov nenasýtime.“

Všimnite si, že v texte sa trikrát opakujú slová „všetci títo ľudia“.

1. Ježišova otázka: „Kde nakúpime chleba, aby sa všetci títo ľudia najedli?“ (v. 5).
2. Filipova odpoveď: „Ani za dvesto denárov chleba nebude stačiť, ak sa má každému zo všetkých týchto ľudí ujsť čo len kúsok“ (v. 7).
3. Ondrejov nápad a následné pochyby: „Ale čo je to pre všetkých týchto ľudí!“ (v. 9).

Ježiš si všíma „všetkých týchto ľudí“. Filip nevidí možnosť, ako by „všetkým týmto ľuďom“ pomohli. Ondrej má nápad, ale pri pohľade na „všetkých týchto ľudí“ jeho nádej pohasína.

Čo je vašou verziou „všetkých týchto ľudí“?

Môže to byť niečo také obyčajné ako „všetky tieto plienky“ alebo „všetky tieto domáce úlohy“, prípadne „všetky tieto dlhé dni“. Môžu to však byť aj náročnejšie veci ako „všetky tieto dialýzy“, „všetky tieto depresívne myšlienky“ alebo „všetky tieto výdavky“.

Vo všetkých prípadoch platí, že nároky prevyšujú vaše zásoby a vy sa cítite bezradní ako Filip a nedostatoční ako Ondrej.

Chceli by sme, aby učenici reagovali s väčšou vierou. Videli predsa premenenie vody na víno a uzdravenie chromého. Radi by sme u nich videli väčšiu guráž, väčšie odhodlanie. Radi by sme ich počuli povedať: „My to nedokážeme, ale ty, Ježiš, áno!“ Ale ani v nich, ani v ostatných mlčiach učeníkoch nevidíme žiadnu iskru. Spočítali síce hladný zástup, peniaze v mešci a bochníky chleba a ryby, ale s Kristom nepočítali.

A on stál priamo vedľa nich! Bližšie už ani nemohol byť. Videli ho, počuli, mohli sa ho dotknúť a možno dokonca aj cítiť, a predsa im nenapadlo prosiť ho o pomoc.

A tak sa pustil rovno do práce.

Ježiš povedal: „Usadte ľudí!“ Na tom mieste bolo mnoho trávy. A mužov si tam posadalo okolo

päťtisíc. Tu Ježiš vzal chleby, vzdával vďaky a rozdával sediacim; podobne aj z rýb, koľko chceli. Keď sa nasýtili, povedal svojim učeníkom: „Pozbierajte zvyšné odrobiny, aby nič nevyšlo nazmar!“ Pozbierali teda a odrobinami z piatich jačmenných chlebov, ktoré zostali po tých, čo jedli, naplnili dvanásť košov. (Jn 6, 10 – 13)

Predstavujem si, ako sa ľudia naťahujú na tráve. Po takom výdatnom jedle si treba zdriemnuť. Tí, čo nespia, si špáradlom čistia zuby. Z viacerých kútov zaznieva grganie. Z hladných žalúdkov sa stali žalúdky spokojné. Jedla bolo tolko, že nazbierali dvanásť košov odrobín. (Po jednom suveníre pre každého pochybujúceho apoštola?)

Nepredstaviteľná výzva nasýtiť „všetkých týchto ľudí“ sa zmenila na zázrak nasýtenia „všetkých týchto ľudí“. Na prednej strane *Galilejského spravodaja* žiari titulok „Hostina pre tisíce!“ a pod ním úvodná veta článku: „Kristus urobil niečo, o čom sa nikomu nesnívalo, podobne ako na svadbe v Káne.“ Nie je to zhrnutie podstaty evanjelia? Kristus dokáže to, čo my nie!

Naše problémy sú pre Krista príležitosťou dokázať, že je to tak.

Ak budete svoje problémy vnímať iba ako izolované ťažkosti, zatrpknete. Ak sa však na ne pozriete ako na príležitosti dôverovať Bohu a jeho schopnosti rozmnožiť to, čo vám dal, aj tá najmenšia neprijemnosť získa nový zmysel. Čelíte pätnástim tisícom problémov? Skôr než začnete počítat peniaze, chlieb a ryby, pozrite sa na toho, kto stojí vedľa vás! V prvom rade počítajte s Kristom. On vám pomôže dosiahnuť aj nemožné. Stačí mu dať, čo máte, a potom už len sledovať, čo s tým urobí.

„Ježiš vzal chleby“ (v. 11). Nemusel ich použiť; mohol kríky, čo tam rástli, zmeniť na ovocné stromy. Mohol spôsobiť, aby Galilejské more vyvrhlo na breh hromadu rýb. Keď už raz nechal na Izraelitov padať mannu, mohol to urobiť znova. Namiesto toho sa rozhodol použiť to, čo mal v košíku malý chlapec.

Čo máte v košíku vy?

Máte v ňom iba ostýchavú modlitbu? Vyslovte ju. Máte v ňom iba nedostatočnú schopnosť v istej oblasti? Použite ju. Máte iba ospravedlnenie? Ponúknite ho. Máte silu už iba na jeden jediný krok? Spravte ho. Nám nenáleží hovoriť Ježišovi, že náš dar je primalý. Boh môže vziať drobnosť a urobiť z nej niečo veľké. Boh použil mrnčanie malého Mojžiša na to, aby pohol srdcom faraónovej dcéry. Mizernú pamäť istého bývalého väzňa použil na to, aby Jozefa dostal spoza mreží do paláca. Dávidov prak a kameň použil na to, aby premohol mocného Goliáša. A pomocou troch klinčov a neotesaného kríža vykúpil ľudstvo.¹ Ak Boh dokáže premeniť košík na hostinu, z ktorej sa ešte zvýši, nemyslíte si, že môže dosiahnuť niečo aj s vašimi piatimi chlebmi a dvoma rybami viery?

Biddy Chambersová tomu verila. Keby sa bola vzdala, nikto by jej to nebol vyčítal. Keby to bola nechala tak, nikto by si o nej nebol pomyslel nič zlé. Boh ju poveril tým, aby spolu s manželom hlásala Božie slovo.

Zoznámili sa roku 1908 a o dva roky nato sa vzali. Žili v Londýne a snívali o založení biblickej školy. Kúpili veľký dom s mnohými izbami, v ktorom poskytovali ubytovanie študentom a dovolenkujúcim misionárom. Biddy ovládala rýchlopis, takže starostlivo zapisovala manželove prednášky a vytvárala z nich korešpondenčné kurzy.

Po vypuknutí prvej svetovej vojny jej manžel cítil povolanie slúžiť vojakom v Egypte. S dvaapolročnou dcérkou sa teda presťahovali na Blízky východ, kde dostal miesto vojenského kaplána. Ich služba pokračovala aj tam: on vyučoval, ona zapisovala jeho prednášky. Bola to dokonalá spolupráca.

Potom prišla rana. Pre komplikácie vyvolané zápalom slepého čreva sa z Biddy stala vdova. Jej manžel zomrel vo veku štyridsaťtri rokov. Pochovala ho v Egypte a vrátila sa do Londýna, kde musela čeliť otázke: Čo si počne bez manžela? Má teraz zabudnúť na všetky sny o službe Bohu?

Nie. Biddy sa rozhodla ponúknuť Pánovi svojich päť chlebov a dve ryby. Napadlo jej, že by z manželových poznámok mohla vytvoriť brožúrku, ktorú by potom rozposlala priateľom a známym. Manželove zápisky napokon vyšli v knižnej podobe v roku 1927 pod názvom *My Utmost for His Highest* (u nás dostupné v českom preklade: *To nejlepší pro jeho slávu*; pozn. prekl).²

Vtedy nikto netušil, aký vplyv bude mať táto knižka. Medzi jej prvých čitateľov patrili Billy Graham, Bill Bright a Henrietta Mearsová. Bill Wilson a Bob Smith, zakladatelia Anonymných alkoholikov, zvykli svoje stretnutia začínať čítaním z jej stránok. Inšpiráciu v nej hľadal aj George W. Bush.³ Predalo sa z nej vyše trinásť miliónov výťažkov a bola preložená do viac ako tridsiatich piatich jazykov. Dielo Oswalda Chambersa dozaista presiahlo jeho najsmelšie nádeje. Zaslúžila sa však o to úprimná viera jeho manželky Biddy.

Ponúkla Ježišovi to, čo mala, a Ježiš tým nasýtil a dodnes sýti obrovské zástupy.

Nasledujme jej príklad.

Keď sa najbližšie budete cítiť bezradní, pripomeňte si, kto stojí vedľa vás. Nie ste sami. Nie ste bez pomoci. Čo vás vyvádza z miery, ním ani nepohne. Čo je pre vás drina, to je preňho malina. Váš problém nie je nad jeho sily. Nikdy, nikdy sa nestane, aby sa po tom, čo mu predložíte svoju prosbu, otočil k anjelom a povedal: „Tak a je to tu. S týmto si neporadím. Toto je pritvrdomý oriešok aj pre mňa.“

Možno máte pocit, že čelíte presile, ale on to tak nevidí. Dajte mu, čo máte, vzdávajte vďaky a potom sa už iba dívajte, ako koná. Váš zoznam vďačnosti bude taký dlhý, že ak si ho budete chcieť uložiť do počítača, budete si musieť kúpiť novú pamäť.

Vydavateľstvo so zameraním na modernú kresťanskú literatúru.
Naším cieľom je prinášať slovenskému čitateľovi kvalitnú a pútavú knihu,
ktorá v sebe nesie silné posolstvá viery a nádeje.

Okrem vydavateľskej činnosti prevádzkujeme
najväčšie kresťanské internetové kníhkupectvo na Slovensku.

Vydalo vydavateľstvo Kumran.sk v roku 2021
ako svoju 113. publikáciu.

www.kumran.sk

ISBN 978-80-89993-36-9